

УДК 338.246.87 (477)

РЕАЛІЗАЦІЯ СТРУКТУРНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ ТА ЇЇ ПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Кириченко О.С.

к.е.н., доцент кафедри управлінських технологій, Університет «КРОК», м. Київ, вул. Табірна, 30-32, 03113,
Україна, тел.: (067)-872-54-12, e-mail.: OK872@ukr.net
ORCID: 0000-0001-5244-8323, DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2019-53-102-109>

IMPLEMENTATION OF THE STRUCTURAL POLICY AND ITS INDUSTRIAL DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF MAINTENANCE OF ECONOMIC SAFETY

Kirichenko O.

Ph.D., Associate Professor of management of technology, «KROK» University, Kyiv, st. Tabirna, 30-32, 03113,
Ukraine, tel.: (067)-872-54-12, e-mail.: OK872@ukr.net
ORCID: 0000-0001-5244-8323, DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2019-53-102-109>

Анотація. У статті досліджено питання реалізації структурної політики держави її промислового розвитку в контексті забезпечення економічної безпеки, формалізовано та описано взаємозв'язок складових, сфер системи економічної безпеки держави та напрямів, компонентів структурної політики держави в сучасних умовах динамічних соціально-економічних змін. Визначено компоненти державної структурної політики, збалансування та реалізація яких дасть можливість змінити структуру економіки країни та її промисловості збільшивши частку високотехнологічного та середньо технологічного виробництва в її структурі, зміцнити соціально-економічний потенціал країни, та забезпечити захист від діючих та потенційних загроз у сучасних умовах економічного розвитку. Досліджено, що забезпечення економічної безпеки відображає стан та рівень врахування економічних інтересів країни в тій чи в іншій економічній сфері, разом з тим, структурна політика держави та її реалізація виступають стратегічними засобами, інструментами фактичної реалізації економічних інтересів держави як на внутрішньому ринку так і в аспектах міжнародних відносин та реалізації інтересів країни на зовнішньому економічному ринку та доведено зав'язок та взаємозалежність стану та рівня складових, сфер економічної безпеки держави і сформованості, пріоритетів та стратегічного спрямування структурної політики держави. Досліджено, що економіка країни являє собою систему взаємопов'язаних галузей, секторів, сегментів, що є її взаємодіючими та взаємопов'язаними функціональними зв'язками, системними елементами а структурна політика відображає структурну побудову існуючої в країні економічної системи та визначає напрями здійснення необхідних координаційних, регулюючих та управляючих змін в її структурі за визначеними напрямками: галузевим, інноваційним, інвестиційним, промисловим, екологічним, конкурентним, відтворювальним, інституційним регіональним та іншими. Визначено, що стійкий соціально-економічний розвиток є наслідком впровадження в країні поетапної та збалансованої структурної політики здатної забезпечити ефективне функціонування всієї економічної системи, а високий рівень економічної безпеки держави невід'ємно пов'язаний та є результатом стійкого, ефективного соціально-економічного розвитку.

Ключові слова: структурна політика, промисловий розвиток, компоненти структурної політики, економічна безпека держави, забезпечення економічної безпеки, складові економічної безпеки держави.

Формул: 0, рис.: 0, табл.: 0, бібл.: 15

Annotation. The article examined the question of the implementation of the structural policy of the State of its industrial development in the context of ensuring economic security, is formalized and documented the relationship of the components of the system, the State's economic security spheres and directions, the components of the structural policy in modern conditions of dynamic social and economic changes. Defined components of the State of structural policy, the balance of which will be able to change the structure of the economy and its industry, increasing the share of high-tech and medium technological production in its structure, to strengthen the socio-economic potential of the country, and to ensure the protection of existing and potential threats in the modern conditions of economic development. Researched that ensuring economic security displays the status and level of consideration of the economic interests of the country in one way or in another economic sector, however, structural policy and its implementation Act strategic tools, tools the actual implementation of the economic interests of the State as in the domestic market and in

aspects of international relations and the realization of the interests of the country's external economic market and proven zavyazok and interdependence of the status and level of the components of the spheres economic security of the State and formation, the priorities and strategic directions of structural policy. It is investigated that the economy of the country is a system of interrelated industries, sectors, segments that are interacting and complementary functional relationships, systemic elements and structural policy reflects the structural construction of the existing the country's economic system and determines the directions of the implementation of the necessary coordination, regulatory and management changes in its structure for defined areas: industry, innovation, investment, industrial, ecological, competitive, vidtvorivalmim, institutional regional and others. Determined that the sustainable socio-economic development is the result of implementation in the country staged and a balanced structural policy capable of ensuring the effective functioning of the entire economic system, and a high level of economic security of the State are intrinsically linked and are the result of sustained, effective socio-economic development.

Key words: structural policy, industrial development, structural policy components, the economic security of the state, ensuring economic security, the components of the economic security of the state.

Formulas: 0, fig.: 0, tabl.: 0, bibl. : 15

Постановка проблеми. В сучасних економічних умовах, високий рівень економічної безпеки держави невід'ємно пов'язаний та є результатом стійкого, ефективного соціально-економічного розвитку. Водночас, стійкий соціально-економічний розвиток є наслідком впровадження в країні поетапної та збалансованої структурної політики здатної забезпечити ефективно функціонування всієї економічної системи. Економіка країни являє собою систему взаємопов'язаних галузей, секторів, сегментів, що є її взаємодіючими та взаємопов'язаними функціональними зв'язками, системними елементами. Структурна політика відображає структурну побудову існуючої в країні економічної системи та визначає напрями здійснення необхідних координаційних, регулюючих та управляючих змін в її структурі за визначеними напрямками: галузевим, інноваційним, інвестиційним, промисловим, екологічним, конкурентним, відтворювальним, інституційним регіональним та іншими. Водночас, економічна безпека країни є складною економічною системою, що складається із різних сфер, складових економічної безпеки таких як: макроекономічна, інноваційна, соціальна, інвестиційна, виробнича, демографічна, фінансова, продовольча, енергетична та зовнішньоекономічна. Забезпечення економічної безпеки відображає стан та рівень врахування економічних інтересів країни в тій чи в іншій економічній сфері, разом з тим, структурна політика держави

та її реалізація виступають стратегічними засобами, інструментами фактичної реалізації економічних інтересів держави як на внутрішньому ринку так і в аспектах міжнародних відносин та реалізації інтересів країни на зовнішньому економічному ринку. Таким чином, очевидним стає зав'язок та взаємозалежність стану та рівня складових, сфер економічної безпеки держави і сформованості, пріоритетів та стратегічного спрямування структурної політики держави.

Дослідження проблематики взаємозв'язку реалізації структурної політики держави, розвитку промисловості та забезпечення економічної безпеки в сучасних умовах, зумовлені значними структурним змінами, що відбуваються в вітчизняній економічній системі та необхідністю її якісного, компонентного збалансування з метою стабілізації, ефективного розвитку та забезпечення економічної безпеки держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання формування та розвитку концептуального та методичного базису економічної безпеки держави досліджено у працях провідних вітчизняних та зарубіжних науковців: З. Варналія, О. Власюка, В. Геєця, Р. Дацків, Я. Жаліла, О. Захарова, О. Мірошніченко, В. Мунтіяна, А. Ревенко, В. Сенчагова, А. Сухорукова, В. Шлемко та інших.

Структурні трансформації економічних систем, сутність та аспекти впровадження структурної політики держави, структури

промислового виробництва, питання структурних змін в аспектах реформування та державного регулювання економіки досліджено у працях С. Білої, В. Бодрова, О. Гриценко, Ю. Кіндзерського, О. Ковтун, Т. Коцко, М. Мельник, Л. Шинкарук та багатьох інших. Науковцями розроблено концептуальні методологічні основи формування та реалізації структурної політики, розкрито фактори зростання рівня загроз економічній безпеці держави пов'язаних із розбалансованістю та деформаціями економічної структури особливо в секторальних та галузевих аспектах, розбудовано концептуальні та стратегічні засади забезпечення економічної безпеки держави із впровадженням державної структурної політики спрямованої на забезпечення ефективного сталого розвитку та безпеки.

Аналіз наукових досліджень та публікацій дав можливість дослідити існуючі концептуальні та методичні засади формування та впровадження структурної політики держави та її складових в процесі суспільно-економічних трансформацій, окреслив теоретичні та емпіричні аспекти забезпечення економічної безпеки держави та разом з тим фактично не дослідженим є питання реалізація структурної політики держави та її промислового розвитку в контексті економічної безпеки держави, що набуває сьогодні нового змісту та актуальності.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження питання реалізація структурної політики держави та її промислового розвитку в контексті економічної безпеки держави взаємозв'язку складових, сфер системи економічної безпеки держави та напрямів, компонентів структурної політики держави в сучасних умовах динамічних соціально-економічних змін.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для якісного економічного розвитку країни, як незалежної держави, сьогодні одним із найбільш важливих є питання сталого соціально-економічного розвитку, формування та впровадження збалансованої виваженої державної

структурної політики, впровадження ефективного механізму протидії небезпекам та загрозам, забезпечення стабільності та реалізації економічних інтересів держави, що є питаннями економічної безпеки держави, державного управління, формування та реалізації державної політики в економічній сфері.

Численні наукові дослідження визначають поняття «безпеки», «економічної безпеки» та «економічної безпеки держави» в різних аспектах. Так, категорія «безпеки», що з грецької перекладається як «володіння ситуацією» [1] несе у собі певне змістовне трактування цього поняття, оскільки сукупність безпекових завдань пов'язаних із появою та дією загроз потребує управління змінами як на оперативному так на стратегічному рівні. У своїх дослідженнях, О. Мірошніченко [2] вважає економічну безпеку одним із основних визначальних складових системи національної безпеки. На думку В. Сегчагова [3], у забезпеченні економічної безпеки держави провідним є оцінка життєдіяльності економіки та її міцності під впливом внутрішніх та зовнішніх загроз. Здатність економічної системи протистояти негативному впливу об'єктивних та суб'єктивних чинників визначають як основну умову досягнення макроекономічних цілей розвитку постіндустріальних держав [4]. Водночас, під національною економічною безпекою розуміється такий стан національної економіки за якого зберігається стійкість та здатність до несприятливих умов внутрішніх та зовнішніх процесів. Визначаючи сутність категорії «економічної безпеки держави» А. Ревенко зазначив, що це стан економічної системи який характеризується стійкістю до впливу ендогенних (внутрішніх) та екзогенних (зовнішніх) чинників, що створюють загрози суспільству [5]. Узагальнюючим є визначення економічної безпеки - як стану національної економіки, що дає змогу зберігати стійкість до внутрішніх та зовнішніх загроз та здатен задовольнити потреби особи, суспільства та держави [6]. Водночас, В. Мунтіян акцентує увагу на

комплексності заходів спрямованих на постійний та стабільний розвиток економіки держави та механізми протидії загрозам в забезпеченні економічної безпеки [1]. На макроекономічних аспектах економічного відтворення та розвитку, як підгрунтя економічної безпеки держави наголошує Я. Жаліло [7], оскільки стійкий збалансований розвиток країни є основою її економічної безпеки. За іншою інтерпретацією, економічна безпека є сукупністю вимог та факторів, що забезпечують незалежність національної економіки, її стабільність та стійкість, здатність до постійного оновлення та самовдосконалення [8]. На інституційних аспектах забезпечення економічної безпеки наголошує В. Сенчагов [3], на його думку, економічна безпека є таким станом економіки та інститутів влади за яких забезпечується гарантований захист національних інтересів, соціально направлений розвиток країни та достатній оборонний потенціал навіть за найбільш несприятливих умов розвитку внутрішніх та зовнішніх процесів.

Узагальнення наукових підходів до визначення економічної безпеки держави дає можливість окреслити основні концепти, що лежать в основі як сутності так і процесів та механізмів її забезпечення: пріоритетність національних інтересів та необхідність їх забезпечення і водночас дотримання необхідного балансу економічних інтересів зацікавлених сторін, що забезпечить стабільність як системи безпеки так і економічної системи загалом; самовідтворення та розвиток, що передбачає створення необхідних умов для прийняття та впровадження ефективної дієвої структурної політики в економічній сфері та забезпечення процесів самовідтворення та зростання конкурентоспроможності вітчизняної економіки; стійкості та стабільності економічної системи в протидії внутрішнім та зовнішнім загрозам; незалежності та можливості самостійного прийняття економічних та політичних рішень у питаннях самовизначення та

векторів, напрямів розвитку держави; прийняття необхідної законодавчої бази та механізмів її реалізації; формування якісної збалансованої структури економіки країни, що дозволить забезпечити динамічний розвиток та зростання рівня її економічної безпеки.

Забезпечення економічної безпеки здійснюється через вплив на стан, функціонування й розвиток складових, сфер економічної системи. Науковці на мають єдності у питаннях визначення та систематизації складових сфер економічної безпеки держави, а їх класифікації мають значну відмінність.

Так, Г. Пастернак-Таранушенко виділяв такі основні складові безпеки як: демографічну, ресурсну, прісноводну, політичну, соціальну, енергетичну, кримінальну, медичну, харчову та екологічну [9].

О. Баженова визначала: сировино-ресурсну, енергетичну, фінансову, соціальну продовольчу, зовнішньоекономічну та інноваційно-технологічну складові економічної безпеки держави [10].

За іншими класифікаціями до складових економічної безпеки держави включають: фінансову, сировинно-ресурсну, енергетичну, технологічну, соціальну, демографічну, воєнно-економічну, екологічну, експортну та імпорتنу складові [11].

У своїх працях В. Мунтіян класифікував фінансову, енергетичну, технологічну, інформаційну, воєнно-економічну, демографічну, екологічну, ресурсно-сировину, продовольчу безпеку та тіньову економіку. [1] Основними інструментами державного регулювання здатними видозмінити, покращити основи функціонування системи та перевести її на новий більш високий економічний рівень розвитку є впровадження структурних змін та інституційних реформ. Структурні зміни в країні здійснюються із розробкою та впровадженням державної структурної політики. Водночас, зміст структурної політики відображає ідеологічну платформу концепції розвитку економіки

та поведінки держави як суб'єкта впливу на економічні процеси [12]. Структурну політику визначають як вплив держави на структуру економіки та як обґрунтування цілей та характеру структурних перетворень в економіці країни та як комплекс заходів, щодо підтримки, розвитку тих чи інших структурних елементів економічної системи, що забезпечують формування її раціональної структури, а отже економічне зростання та вирішення соціально-економічних проблем [13].

На думку С. Григор'євої структурна політика є діяльністю держави спрямованою на розкриття потенціалу національної економіки, що є наслідком впливу на широке коло факторів, що утворюють її структуру [14].

За визначенням М. Мельника структурна політика є інструментом адаптації національного господарства до умов глобалізації шляхом прискорення технологічних, економічних, культурних та соціальних змін, посилення мобільності капіталу, технологій, інформації, населення та модифікацією, зміною місця розміщення різних економічних об'єктів [15]. Загалом, структурна політика в сучасних економічних умовах є поняттям комплексним, що включає різні компоненти та складові і дозволяє фокусувати і впроваджувати структурні зміни у різних зрізах економічної системи за напрямками: галузевої політики, що відображає структуру, стан та розвиток системо утворюючих галузей; регіональної політики як зрізу регіональної структури економіки; конкурентної політики як розвитку конкурентного середовища та стану внутрішнього ринку та інших напрямів структурної політики держави. Узагальнюючи, потрібно зазначити, що основними компонентами структурної політики держави є: галузева, регіональна, інноваційна, інвестиційна, макроекономічна (відтворювальна), промислова, інституційна, екологічна, конкурентна, зовнішньоекономічна та соціальна політика. Особливостями державної структурної політики є її

спрямованість на відображення та реалізацію стратегічних економічних інтересів країни в тій чи в іншій сфері і в цьому існує безпосередній зв'язок між компонентами структурної політики держави за кожною із сфер та складовими економічної безпеки держави стан яких відображає наслідки існуючої в країні економічної політики та її дієвості. Структурна політика кожної країни, її модель формується із врахуванням соціально-економічних особливостей побудови та стану розвитку, територіальних, галузевих особливостей, дієвості формальних та неформальних інститутів та інших факторів, що мають безпосередній вплив на її формування та реалізацію. Передусім, модель структурної політики держави відображає основну мету соціально-економічних трансформацій, перетворень, їх зміст та стратегічну спрямованість.

Макроекономічна відтворювальна компонента структурної політики держави здійснює безпосередній вплив на стан та функціональні особливості макроекономічної складової економічної безпеки держави внаслідок дії спрямованої на оптимізацію базових макроекономічних пропорцій, формування відтворювального потенціалу економіки.

Таким чином, внаслідок формування стійких передумов соціально-економічного розвитку зростають показники рівня макроекономічної безпеки держави, такі як показники узагальненої продуктивності, Валового внутрішнього продукту, індексу промислової продукції, темпи приросту ВРП та інші.

Інноваційна компонента структурної політики держави спрямована на активізацію інноваційних процесів, розробку та впровадження інновацій, зростання частки інноваційної продукції та інноваційних процесів реального сектору економіки. Завдяки інноваційній компоненті структурної політики та інноваційним трансформаціям забезпечується зростання рівня інноваційно-інвестиційної складової економічної безпеки держави, розвиток

інновацій. Іншою компонентою, що має безпосередній вплив на стан рівень інноваційно-інвестиційної безпеки є інвестиційна компонента, що спрямована на активування інвестиційних процесів в економіці, залучення зовнішніх інвестиційних ресурсів, гармонізацію напрямів інвестиційних потоків, покращення інвестиційного клімату та інвестиційних процесів.

Промислова компонента структурної політики держави та галузева компонента здійснюють безпосередній вплив на стан та рівень виробничої безпеки держави. Так, заходи, що здійснюються в рамках реалізації промислової політики спрямовані на модернізацію виробництва, впровадження ефективних інноваційних методів виробництва, розвиток пріоритетних галузей економіки та стимулювання процесів «екологізації виробництва», структурно-технологічного реформування промислового комплексу, в першу чергу металургійного та ін..

Галузева компонента структурної політики спрямована на збалансування галузевої структури економіки та забезпечення раціонального співвідношення між галузями вироблення та споживання ресурсів, сферою матеріального та нематеріального виробництва та зростання ефективності функціонування галузей і промислового комплексу, забезпечує зростання стабільності й рівня безпеки виробничої і макроекономічної складових економічної безпеки держави.

Соціальна компонента структурної політики держави спрямована на зростання зайнятості, збалансування соціальної структури суспільства, регулювання та стабілізацію процесів на ринку праці та формування й розвиток соціальної інфраструктури, її ефективне впровадження та результати здійснюють безпосередній прямий вплив на стан та рівень соціальної складової економічної безпеки держави та сприяють зростанню рівня зайнятості населення, покращення стану освітньої сфери, охорони здоров'я,

соціального захисту та розвитку соціальних інститутів й інфраструктури.

Зовнішньоекономічна компонента структурної політики держави спрямована на оптимізацію пропорцій експортної й імпоротної діяльності країни, розвиток та визначення стратегічних векторів експортної діяльності, формування сприятливих умов для руху капіталу та інвестицій та має безпосередній прямий вплив на стан та рівень зовнішньоекономічної складової економічної безпеки держави, зростання таких показників як: співвідношення між експортом та імпортом, структуру експорту і імпорту та інших.

Регіональна компонента структурної політики держави спрямована на збалансування та раціональне розміщення продуктивних сил, вирівнювання стану соціально-економічного розвитку регіонів та їх зростання, стимулювання розвитку кластерних утворень та здійснює опосередкований вплив на макроекономічну, виробничу, демографічну, соціальну, фінансову, продовольчу та інші складові економічної безпеки держави, внаслідок активізації та продуктивного зростання показників соціально-економічного розвитку регіонів, розвиток промислового виробництва, розбудову інфраструктури, забезпечення зайнятості населення та вирівнювання соціально-економічного стану та розвитку різних регіонів в тому числі і депресивних, стан яких чинить дестабілізуючий негативний вплив на загальний рівень економічної безпеки держави.

Інституційна компонента структурної політики держави зумовлює впровадження політики розвитку формальних та неформальних державних інститутів та інституту внутрішнього ринку країни та визначає форми, правила організаційно-економічних відносин на різних рівнях економічної системи країни та між різними суб'єктами господарювання. Інституційна політика має безпосередній прямий вплив на стан правової складової, що на часі не класифікована науковцями як складова економічної безпеки держави, а

визначається як складова суб'єктів господарювання та опосередкований вплив на всі складові економічної безпеки.

Екологічна компонента структурної політики держави визначає такі вектори як: зростання екологічності процесів виробництва та продукції, впровадження нових інноваційних технологій спрямованих на захист природного середовища та досягнення розумного балансу між економічним природокористуванням та відтворенням, що стимулює розвиток ринку екологічної продукції.

Конкурентна компонента структурної політики держави спрямована на розвиток конкурентного середовища, освоєння та розвиток нових ринків таких як: ринок інформаційних технологій, «квaziринок» і т.д., створення умов для ефективного руху капіталу між ринками, створення умов для рівного ефективного конкурентного функціонування всій суб'єктів ринкових відносин, зростання рівня конкурентоспроможності вітчизняної продукції та виробництва.

Вище зазначені концептуальні дослідження підтверджують тези науковців, щодо доцільності формування структурної політики держави на засадах безпекоорієнтованого підходу [12, с.49], який передбачає зорієнтованість політики та реалізацію пріоритетів економічної безпеки держави та пошук механізмів подолання суперечностей між пріоритетами економічної безпеки держави та пріоритетами економічного розвитку, що в тій чи в іншій мірі виникатимуть в системі.

Узагальнення аспектів взаємозв'язку та взаємовпливу компонентів структурної політики та складових економічної політики держави дає можливість визначити особливості та характеристики їх взаємодії та функціонування. По-перше, структурна політика поєднує у собі цілий комплекс напрямів та інструментів, що застосовуються із метою її реалізації і цей інструментарій використовується для державного регулювання та забезпечення економічної безпеки держави. По-друге,

зміст структурної політики відображає ту економічну модель розвитку, що склалася в економіці країни та державному управлінні економікою на даний час. По-третє, структурна політика держави відображає ті пріоритети та бачення подальшого економічного розвитку, що є на часі для країни стратегічними та виступають основними чинниками стабільності та розвитку, водночас стабільність та розвиток є одними із основних завдань забезпечення економічної безпеки держави та показниками її сталого рівня й ефективності. По-четверте, ефективність структурної політики значною мірою залежить від ефективності та раціональної структури державного управління. По-п'яте, основою формування та впровадження структурної політики та структурних змін є сформоване інституційне забезпечення, що складається із стану та розвитку державних та ринкових інститутів та сформованого нормативно- правового поля, що діє у країні за кожною із сфер розвитку

Висновки. В результаті проведених досліджень визначено основні аспекти реалізації структурної політики держави та її промислового розвитку в контексті забезпечення економічної безпеки держави, взаємозв'язок складових, сфер системи економічної безпеки держави та напрямів, компонентів структурної політики держави в сучасних умовах динамічних соціально-економічних змін. Визначено, що економічні системи перебувають в стані постійних структурних трансформацій, що є результатом їх внутрішнього розвитку та зміни структури внаслідок дії як внутрішніх так і зовнішніх факторів. Відповідно, структура економічної системи країни має ефективно змінюватися, щоби відповідати потребам часу, ринку й трансформаціям економічної системи та забезпечувати, підтримувати необхідну якість і динаміку розвитку, відповідати на запити і протидіяти загрозам. Структурна політика держави має змінюватися, модифікуватися, а

структурні зміни та інституційні реформи є обов'язковими необхідними інструментами державного управління як в забезпеченні стабільності й розвитку економічної системи країни так і в забезпеченні її економічної безпеки.

Література:

1. Мунтян В. І. Економічна безпека України. К.: КВШ, 1998. 462 с.
2. Мірошніченко О. В. Визначальні функції системи національної економічної безпеки. *Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки*. 2007. №12. С. 8-12.
3. Сенчагов В. О. О сущности и основах стратегии экономической безопасности России. *Вопросы экономики*. 1995. №1. С. 97-106.
4. Бандурка О. М. Основи економічної безпеки Х.: НУВС, 2003. 236 с.
5. Ревенко А. Проблеми формування національної економічної безпеки України. *Економіка України*. 1993. №11. С. 15-21.
6. Шлемко В.Т. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення. К.: НІСД, 1997. 144 с.
7. Жаліло Я. А. Стратегія національної безпеки України в контексті досвіду світової спільноти. К.: Сатсанга, 2001. 224с.
8. Геєць В. М. Моделювання економічної безпеки : держава, регіон, підприємство. Харків, 2006. 240 с.
9. Пастернак-Таранущенко Г. Економічна та національна безпека держави. *Економіка України*. 1994. №2. С. 51-56.
10. Баженова О. Економічна безпека України: сучасний етап. *Банківська справа*. 2008. №1. С. 52-61.
11. Дацків Р. М. Економічна безпека держави в умовах глобалізаційної конкуренції. Львів : Центр Європи, 2006. 160 с.
12. Коцко Т. А. Сутність та роль структурної політики в забезпеченні економічної безпеки держави. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2017. №2-1 (08). С. 46-52.
13. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки. Львів: Новий світ, 2006. 432 с.
14. Григор'єва С. В. Структурна політика та деякі суперечності сучасних форм її реалізації. *Економіка и управление*. 2013. №2. С. 136-139.
15. Мельник М. І. Формування бізнес-середовища України в умовах інституційних трансформацій. Львів: ІРД НАН України, 2012. 568 с.

Reference:

1. Muntian, V. I. (1998) *Ekonomichna bezpeka Ukrainy* [Economic security of Ukraine]. Kyiv, KVSh, Ukraine.
2. Miroshnichenko, O. V. (2007) "Definitive functions of the system of national economic security", *Naukovyj visnyk Volyn's'koho derzhavnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky*, №12. pp. 8-12.
3. Senchahov, V. O. (2003) "On the essence and fundamentals of Russia's economic security strategy", *Voprosy ekonomyky*, №1. pp. 97-106
4. Bandurka O. M. (2003) *Osnovy ekonomichnoi bezpeky* [Basics of economic security], Kyiv: NUVS, 236p.
5. Revenko, A. (1993) "Problems of formation of national economic security of Ukraine", *Ekonomika Ukrainy*. №11, pp. 15-21.
6. Shlemko, V. T. (1997) *Ekonomichna bezpeka Ukrainy: sutnist' i napriamky zabezpechennia* [Economic security: essence and direction software] NISD, Kyiv, Ukraine.
7. Zhalilo, Y. A. (2001) *Stratehiia natsional'noi bezpeky Ukrainy v konteksti dosvidu svitovoi spil'noty* [National security strategy of Ukraine in the context of the experience of the world community] Satsanha, Kyiv, Ukraine.
8. Heiets', V. M. (2006) *Modeliuvannia ekonomichnoi bezpeky : derzhava, rehion, pidpriemstvo* [Modeling of economic security: State, region, Enterprise], Kharkiv, Ukraine.
9. Pasternak-Taranuschenko H. (1994) "Economic and national security of the State", *Ekonomika Ukrainy*. № 2. pp. 51-56
10. Bazhenova, O. (2008) "Economic security: the modern stage", *Bankivs'ka sprava*. № 1, pp. 52- 61.
11. Datskiv, R. M. (2006) *Ekonomichna bezpeka derzhavy v umovakh hlobalizatsijnoi konkurentsii* [Economic security of the State in the face of globalizacijnoi competition], Tsentri Yevropy, L'viv, Ukraine.
12. Kotsko, T. A. (2017) "The essence and role of structural policy to ensure the economic security of the State", *Ekonomichnyj visnyk Zaporiz'koi derzhavnoi inzhenernoi akademii*, № 2-1 (08). pp. 46-52.
13. Kovtun O.I. (2006) *Derzhavne rehuliuвання ekonomiky* [State regulation of economy], Novyj svit, L'viv, Ukraine.
14. Hryhor`ieva, S. V. (2013) "Structural policy and some of the contradictions of modern forms of its realization", *Ekonomyka y upravlenye*, № 2. pp. 136-139.
15. Mel'nyk, M. I. (2012) *Formuvannia biznes-seredovyscha Ukrainy v umovakh instytutsijnykh transformatsij* [The formation of the business environment of Ukraine in conditions of institutional transformation], IRD NAN, L'viv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 03.05.2019 р.